

INGRIJPENDE REPARATIEWETGEVING FISCALE EENHEID OP KOMST

GOVERS ACCOUNTANTS/ADVISEURS

Een nieuwe analyse van de fiscale positie van uw fiscale eenheid is hoogstnodig. Het Hof van Justitie EU heeft bepaalde voordelige 'elementen' van de Nederlandse fiscale eenheid onverenigbaar met het EU recht verklaard. De reeds vorig jaar aangekondigde spoedreparatie van een aantal wetsartikelen in zowel de vennootschaps- als de dividendbelasting kan voor Nederlands fiscale eenheden resulteren in een hogere belasting.

REPARATIEWETGEVING FISCALE EENHEID AANGEKONDIGD

Op 22 februari 2018 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie ('HvJ EU') arrest gewezen in twee zaken waarbij het Nederlandse fiscale eenheid regime in de vennootschapsbelasting voordeliger uitpakt dan bij vergelijkbare grensoverschrijdende situaties. In een van deze zaken is Nederland in het ongelijk gesteld. De Staatssecretaris van Financiën kondigde al eerder aan dat er, bij een voor Nederland nadelige uitkomst in een van deze zaken, reparatiewetgeving voor de fiscale eenheid komt met terugwerkende kracht tot 25 oktober 2017, 11.00 uur. Het betreffende reparatiewetsvoorstel is op 6 juni 2018 verschenen. Op termijn zal de fiscale eenheid worden vervangen door een concernregeling die wel EU-proof geacht wordt.

De aangekondigde reparatiewetgeving kan een negatief effect hebben op de fiscale positie van bestaande Nederlandse fiscale eenheden. Per geval moet worden bekeken welke gevolgen het reparatiewetsvoorstel heeft en wat daar met het oog op de toekomst kan worden gedaan. In grensoverschrijdende gevallen kan het zo zijn dat er kansen op fiscaal voordeel liggen in de periode tot 25 oktober 2017, 11.00 uur.

DE NEDERLANDSE FISCALE EENHEID

De fiscale eenheid staat bekend als een van Nederlands fiscale kroonjuwelen. Zij zorgt ervoor dat een groep Nederlandse vennootschappen wordt behandeld alsof er sprake is van één belastingplichtige. Een belangrijke voorwaarde van het Nederlandse fiscale eenheid regime is een feitelijke vestiging in Nederland. Het Nederlandse fiscale eenheid regime biedt dan meerdere voordelen. Transacties tussen de tot de fiscale eenheid behorende vennootschappen zijn dan fiscaal niet meer zichtbaar en ook niet meer van belang. Verder hoeft er maar een aangifte vennootschapsbelasting te worden ingediend.

PER-ELEMENTBENADERING EN GELIJKE BEHANDELING

Het door het HvJ EU gewezen arrest betreft een geval waarbij de Belastingdienst in Nederland renteaftrek weigerde ten gevolge van een zogenaamde 'besmette' transactie van de betreffende Nederlandse vennootschap met haar buitenlandse EU-dochter entiteit. Indien deze transactie binnen een fiscale eenheid had plaatsgevonden, dan zou de transactie fiscaal niet zichtbaar zijn geweest en had een rentecorrectie niet plaatsgevonden. Het Europese beginsel van vrijheid van vestiging heeft volgens het HvJ EU tot gevolg dat dit gunstige 'element' van de Nederlandse fiscale eenheid ook van toepassing moet zijn op grensoverschrijdende situaties waarin enkel vanwege de plaats van vestiging van een buitenlandse EU-dochter entiteit geen fiscale eenheid kan worden gevormd.

REPARATIEWETGEVING

De staatssecretaris is van mening dat deze toepassing voor Nederland grote budgettaire

gevolgen kan hebben en heeft al op 25 oktober 2017, 11.00 uur en met terugwerkende kracht tot die datum reparatiewetgeving aangekondigd. Ten opzichte van het huidige fiscale eenheid regime betekenen de voorgenomen aanpassingen een beperking. De volgende regelingen worden namelijk in beginsel weer van toepassing alsof er géén sprake is van een fiscale eenheid:

- Anti-winstdrainage renteaftrekbeperking;
- Regeling voor beleggingsdeelnemingen in de deelnemingsvrijstelling;
- Renteaftrekbeperking inzake bovenmatige deelnemingsrente;
- Verliesverrekeningsbeperking bij wijziging van het uiteindelijk belang; en
- Afdrachtvermindering bij dooruitdeling van dividenden in de dividendbelasting.

Ten aanzien van de anti-winstdrainage renteaftrekbeperking is er een overgangsregeling voorgesteld die - kort gezegd - bepaalt dat de spoedreparatiemaatregel tot en met 31 december 2018 en onder voorwaarden niet van toepassing is voor renten die voortvloeien uit reeds – op 25 oktober 2017, 11.00 uur – bestaande schulden die verband houden met rechtshandelingen die vóór 25 oktober 2017, 11.00, zijn verricht. Het bedrag van die renten op deze schulden tezamen mag per twaalf maanden niet meer dan € 100.000 bedragen.

HERANALYSE VAN UW FISCALE POSITIE VEREIST: KANSEN EN RISICO'S

Het feit dat de reparatieregeling terugwerkende kracht krijgt heeft mogelijk al gevolgen voor de aangifte 2017. Voor 2018 en toekomstige jaren dienen de gevolgen van de spoedreparatie per geval te worden beoordeeld.

Voor veel van de bestaande fiscale eenheden bestaat er een risico op een hogere vennootschapsbelastinglast. Dit risico ziet voor wat betreft het MKB met name op de verplichte toepassing van de anti-winstdrainage

renteaftrekbeperking 'binnen' de fiscale eenheid.

Kansen liggen er voor internationaal opererende groepen die zich naar aanleiding van de arresten van het HvJ EU in grensoverschrijdende situaties kunnen beroepen op toepassing van bepaalde gunstige 'elementen' van de fiscale eenheid. Dit is niet noodzakelijk beperkt tot de voorgenoemde uitspraak van het HvJ EU met betrekking tot de anti-winstdrainage renteaftrekbeperking.

Om met betrekking tot oudere jaren nog een beroep te kunnen doen op deze jurisprudentie is het van belang dat er nog geen definitieve aanslag voor het betreffende jaar is opgelegd.

NIEUWE CONCERNREGELING

De Staatssecretaris van Financiën heeft aangekondigd dat er gewerkt wordt aan een nieuwe concernregeling. De hierboven besproken maatregelen die met terugwerkende kracht zullen worden ingevoerd zijn daarmee naar alle waarschijnlijkheid slechts een tussenoplossing, bedoeld om het huidige Nederlandse fiscale eenheid regime weer te laten voldoen aan het Europese recht. Naar onze verwachting wordt het fiscale eenheid regime vervangen door een beperkter alternatief. Over de technische invulling van de nieuwe concernregeling is echter tot op heden nog geen uitlating gedaan.

CONTACT

Wij houden u op de hoogte van verdere ontwikkelingen met betrekking tot de fiscale eenheid en de verwachte nieuwe concernregeling. Indien u vragen heeft over de gevolgen van deze wijzigingen of als u een afspraak wenst te maken, kunt u contact opnemen met Bas Pijnaker (Tax Partner) of Harm Kolen (Tax Partner) via telefoonnummer: +31 40 250 4504 of per email: Pijnaker@govers.nl & Kolen@govers.nl